

Головна » Новини » Політика

Чи втече Росія з Криму? Чубаров розповів, чому це поставить окупантів на край прірви

18:10 04.06.2026 Чт
🕒 11 хв

Дефіцит пального – лише початок. Чи змусять удари ЗСУ
втікати окупантів з Криму?

ДМИТРО ОЛІЙНИК

ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ

Фото: Рефат Чубаров, голова Меджлису кримськотатарського народу (Getty Images)

Не витрачай час на шум! Читай тільки суть з [РБК-Україна у Google](#)

У Криму немає бензину, збоять банківські картки, вантажівки
у багатокілометрових чергах, а у небі над півостровом дедалі
частіше українські дрони.

Наскільки сьогодні стійкою є російська влада в Криму та які настрої панують серед мешканців півострова, – в бліц-інтерв'ю [РБК-Україна](#) розповів голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров.

Головне:

- **Логістична криза:** Регулярні удари ЗСУ та вогневий контроль шляхів постачання перетворили Крим на прифронтову зону, спровокувавши паливну кризу.
- **Настрої місцевих:** Сотні тисяч кримчан залишаються вірними Україні, але масові відкриті протести наразі неможливі через жорсткий каральний контроль РФ.
- **Перспективи деокупації:** Повна блокада півострова залишить російську армію без ресурсів і змусить її розпочати евакуацію військ.
- **Втеча росіян:** Навіть малопомітні ознаки відступу окупантів (як-от вивезення архівів чи музейних цінностей) стануть психологічним зламом і спровокують масову втечу незаконно переселених росіян.

– Ще рік тому Крим був для Росії глибоким тилом. Сьогодні бачимо черги на АЗС, талони на пальне, проблеми з логістикою. Наскільки серйозною є ця криза для росіян і чи може вона перекинутися на інші сфери, скажімо, продукти, ліки чи зв'язок?

– Я б сказав, що все-таки рік тому Крим вже перетворився для росіян на прифронтову територію. Нагадаю, що починаючи з серпня 2022 року були вже влучні удари по військових об'єктах.

Все розпочалося з атаки на аеродром Новофедорівка під Саками, коли були знищені російські військові літаки. Потім були підриви Керченського мосту, три підриви сталося, і

внаслідок цього Керченський міст зараз не може виконувати всі ті функції, які на нього поклалися, коли його проєктували.

І тепер ви праві абсолютно в тому, що немає доби, коли б не відбувалися атаки на військові об'єкти в окупованому Криму, а їх там дуже багато. За підрахунками експертів – більше ніж 225-230. Це дані дворічної давнини, і з того моменту об'єктів там менше не стало. Крим повністю мілітаризований, звідти вони проводять ракетні удари, злітають дрони проти материкової України.

І тому зрозуміло, що всі ці військові об'єкти, які розміщені в Криму, для ЗСУ є першочерговими цілями. От вчора тільки ввечері, якщо я зараз спробую назвати, ми побачимо всю географію по півострову: тут і Саки аеродром, тут і аеродром Кача, аеродром Бельбек. Потім були удари по центру Сімферополя, саме по військових частинах, і були вимушені окупаційні органи це визнати.

Читайте також: [Окупований Крим перейшов на талони, Москва - на ліміти. Чи закінчиться бензин у Росії?](#)

Ми говоримо про кризу пального, цього треба було очікувати. Сталося це саме завдяки таким дуже активним і

цілеспрямованим діям Сил безпеки і оборони України.

Суходіл – дорога, яка йде з Ростова-на-Дону (це на території власне країни-агресора) через окуповані Маріуполь, Мелітополь до Криму, вони її називають траса "Новоросія". Тепер на певних ділянках ЗСУ здійснюють вогневий контроль цієї дороги.

І завдяки цьому росіяни зараз дуже обмежені в можливостях перевезення пального автотранспортом до окупованого Криму або до тих окупованих районів Херсонської та Запорізької областей, які прилягають до Криму.

І тепер ця криза розгортається. Це викликає певну паніку серед населення, тут нікуди не дітися. Ця криза безпосередньо торкається і населення, яке живе в окупованому Криму.

І тут є різні реагування: є ті, які проклинають нас, Україну, але є багато тих, які дають знати про те, що вони готові це витерпіти. Головне – щоб це наближало звільнення Криму.

Ми кожного дня спілкуємося з тими людьми, які в окупованому Криму. Я хочу запевнити, що сотні тисяч людей – кримські татари, етнічні українці, люди інших національностей – залишаються відданими, вірними українській державі. І коли трапляються от такі складнощі (бо дефіцит бензину ускладнює життя і нашим людям, які живуть в окупованому Криму), люди готові це терпіти.

Головне, як от вчора ми з одним говорили дуже коротко, але він каже: "Головне, щоб те, що сьогодні відбувається, завершилося скорішим визволенням Криму". Тобто люди такі ж надії вже переживали й у 22-му році, коли почалися перші дуже влучні удари по Криму. Потім вони чекали контрнаступу, який мав завершитися звільненням Криму.

Тепер, коли багато експертів говорять про те, що повний контроль суходолу приведе до того, що росіяни будуть

вимушені вже думати про евакуацію, про втечу з Криму, це людей підіймає, їхні настрої підбадьорюються.

РБК-УКРАЇНА

**«Якщо Росія буде вимушена
виводити свої війська з
Криму, в неї все вже буде
провалюватися»**

*Рефат Чубаров
голова Меджлісу кримськотатарського
народу*

*Фото: Рефат Чубаров розкрив наслідки деокупації Криму для РФ
(Інфографіка РБК-Україна)*

Але тут треба з нашими людьми в Криму говорити чесно, прямо і говорити про те, що ЗСУ намагаються зробити все для того, щоб Кримський півострів опинився в повній блокаді з точки зору можливості і спроможності російської армії.

І тут зрозуміло, що залишаються два таких канали постачання і військ, і харчів до Криму.

Це Керченський міст, про який ми з вами вже говорили: він хоча і дуже ослаблений після трьох підривів, але все-таки продовжує певною мірою виконувати свої функції. Через нього, по ньому приїжджають автомобілі, переміщуються люди, але вони вже не можуть по ньому перекидати товарні потяги.

Це вже дуже добре. Пором знищений, і паромної переправи вантажів вже до Криму немає. Це заслуга наших Збройних сил України по знищенню цих поромів.

І оця дорога – сухопутний коридор до Криму. Зрозуміло, що вогневий контроль – це ще не є повний контроль над цією дорогою. Отже, якщо всі ці зусилля завершаться повним контролем над цим сухопутним коридором, і якщо (хочеться трошки помріяти, я людина не військова) буде знесений Керченський міст, то багато експертів вже прогнозують, що у росіян не залишиться жодного виходу, як думати про те, як уже евакуювати свої війська з Криму.

Бо на морі в них немає сильних позицій, вони не контролюють Чорне море. Вони можуть іноді виводити кораблі з портів, які розміщені на їхніх територіях, зокрема в Новоросійську, і звідти кидати ракети на материкову Україну і знову заходити під захист берегової охорони. На морі росіяни вже не мають можливостей захищати Кримський півострів від нашого звільнення.

– А якою ви бачите ймовірність, що Крим стане "островом" тимчасово, ну, буквально буде відрізаний від Росії в цьому році, найближчим часом, враховуючи ту динаміку, яку ми бачимо й у контролі над сухопутною трасою, і в небі? Чи бачите ви сценарій найближчим часом деокупації Криму без масштабної сухопутної операції? І власне, от ви кажете про

евакуацію російських військ – чи не буде хаосу? Який буде перехідний період за такого сценарію, якщо ще не буде ЗСУ, Нацгвардії, наших сил оборони на півострові, а росіяни вже будуть тікати?

– Я якоюсь мірою буду спиратися на деякі прогнози, які оголошуються фахівцями більш у сфері сучасних воєн.

Хоча всі визнають, що російсько-українська війна, особливо на цьому її етапі, починаючи з 2022 року (тобто коли вона перейшла в фазу повномасштабної війни), дуже багато змінила в уявленні того, як відбуваються війни, які є основні інструменти для досягнення тих чи інших завдань сторонами, які воюють.

І зараз, на тлі тієї певною мірою блокади (хоча це ще не повна блокада окупованого Криму з суходолу), ми бачимо наслідки, в тому числі у вигляді кризи з пальним.

Частина експертів говорить зі здивуванням про те, що припинення постачання до певного угруповання ворожих військ на території, яку вони де-факто контролюють, але не можуть здійснювати всі повноваження, бо в них не вистачатиме ресурсів, ставить перед ворогом проблеми, які вони не можуть вирішити.

Якщо вони не зможуть ці проблеми вирішити, то вони мають якщо не покидати ці території, то якимось чином реагувати. Це буде впливати на інші театри воєнних дій.

Читайте також: [В Криму буде бензин по талонах і з обмеженням по літрах](#)

Посилення проблем з утриманням російського угруповання в Криму завдаватиме російській армії певних проблем на інших ділянках війни, зокрема на Донецькому, Луганському напрямках. Бо вони матимуть необхідність вирішувати питання або утримання військ в окупованому Криму, або

якимсь іншим чином полегшити їхню долю. А експерти не бачать інших механізмів, як евакуація певної частини російських військ.

А якщо уявити собі, що такий процес розпочнеться, це принесе дуже катастрофічні зміни в ментальному ставленні росіян, і це може стати початком ланки дій, невідворотно руйнівних для російської армії. Тому такі експерти вбачають зараз створення ще більш складних проблем для російської армії в окупованому Криму як можливість кардинально змінити хід російсько-української війни.

Я якоюсь мірою підтримую таке уявлення, оскільки я вже тут як історик підходжу. Не було жодної війни, в яку був залучений Крим як територія, і навколо неї не було жодної такої ситуації в цих війнах попередніх, щоб з утратою Криму або звільненням Криму (це дивлячись з якої сторони воюючих сторін) кардинально не змінювалася ситуація. Так було і в 1920-му році, так було і в 1944-му році.

Отже, звільнення Криму – і тут неважливо, в який спосіб: чи це буде спосіб військової операції, чи це буде спосіб, коли армія ворога не знайде іншого рішення, як виводити свої війська, як було у 20-му році з Білою армією. Якщо Росія буде вимушена виводити свої війська, в неї все вже буде провалюватися, і Росія вже буде в прірві.

– А чи можна розраховувати на те, що проукраїнськи налаштоване населення, кримські татари, або навіть прихильники Росії через цю блокаду, через голод, холод стануть цим тригером і самі погонять окупаційну владу? Тобто вистачить і злості, і сил, ресурсів? Чи на це розраховувати не слід?

– Я б виходив з того, що в сучасних війнах, коли задіюються дуже різні цифрові технології, ведеться тотальний контроль і посилені можливості каральних структур дійти одразу до

кожної людини, яку з погляду ворога вони будуть уявляти як супротивника.

РБК-УКРАЇНА

«Ми вже отримуємо дані, що проведено перепис всіх раритетних, цінних експонатів в музеях Криму, що підготовлена евакуація архівів кримських»

*Рефат Чубаров
голова Меджлісу кримськотатарського народу*

Фото: Рефат Чубаров розповів про можливу підготовку окупантів до втечі з Криму (Інфографіка РБК-Україна)

Тобто з можливостями сучасних окупаційних режимів, яким є російський окупаційний режим, я не вбачаю можливості на такій маленькій території для відкритих масових дій беззбройного населення проти озброєних окупантів. Але тут не

завжди таку особливу роль відіграватиме власне зброя.

Як тільки вдасться (я ще раз хочу повторити, якщо вдасться) максимально посилити блокаду з постачанням пального як основного інгредієнта, з допомогою якого росіяни підтримують життєспроможність російської армії; а якщо ще будуть обмеження чи унеможливлення постачання інших товарів для утримання російської армії; і як тільки почнуться перші, знаєте, хоча б дуже малопомітні зміни, пов'язані з виведенням частини інфраструктури...

Я ж не кажу, що росіяни завтра кинуться виводити всі свої війська, але певні інфраструктури, певні об'єкти вони будуть виводити. І вже ми отримуємо дані про те, що проведено перепис всіх раритетних, цінних експонатів в музеях Криму, що підготовлена евакуація архівів кримських.

Тобто це ж не проводиться в закритому якомусь просторі. Це проводиться певними людьми, в них є родини, вони десь це розповідають, передають один одному, як би це не було для них загрозово.

Читайте також: [Коридор "Крим-Донецьк" у вогні: бійці ГУР показали, як знищують російську логістику](#)

І як тільки почнуться хоча б такі малопомітні процеси, це одразу буде впливати на психологію людей, на їхню поведінку. Ми очікуємо, що першими, як тільки будуть помітними такі процеси (що росіяни вже почали переміщення або те, що вони називають евакуацією найбільш для них цінних якихось експонатів чи обладнання), побіжать ті, які поселилися в Криму.

І вони зараз вже думають про це, і на це є певні дані тих, хто наглядає за цими процесами. А це не мало – таких людей майже мільйон, які поселилися в Криму. Уявіть собі, як тільки частина з них, передбачаючи ще більш ускладнену ситуацію, а

деякі з них вже будуть розуміти, що звільнення Криму невідворотне, почнуть в прямому вигляді покидати Крим.

І оце буде такий психологічний злам в настроях людей. І оця психологічна зміна, коли одні, які очікують на визволення, будуть підбадьорюватися духом, інші будуть впадати в депресію, розпочне процеси, які росіяни не зможуть адміністративними методами зупинити. Ну, скажемо, від'їзд людей, які поселилися в Криму. Це все буде просто приводити до інших процесів і змін у настроях людей, які живуть власне на території самої Росії.

Але ще раз кажу, що тут потрібні дуже відчутні дії, які залежать більше від військових. Я тут не можу детально говорити, бо не лізу в ці сфери, де не маю компетенції, але знаю одне: за кожною такою перемогою Збройних сил України (ну, скажемо, повне перекриття суходолу або дуже сильне руйнування, якщо не знесення Керченського мосту) от такі дії будуть мати колосальне значення для того, щоб всі наші очікування, про які ми зараз говорили, прийшли в дію.

В тому числі й поведінка сотень тисяч людей в Криму, які залишаються вірними українській державі.

Читайте також:

- [Українські дрони вполювали російський корабель в Криму \(відео удару\)](#)
- [На росіян чекає неприємний "сюрприз" через контроль ЗСУ над трасами Криму, - ВМС](#)

Не пропустіть головне! Підпишіться на наші оновлення в Google!

Або читайте нас там, де вам зручно!

Більше по темі:

Крим

Чубаров

Війна Росії проти України

НОВИНИ

Україна запропонувала Німеччині "ракетний бартер" задля Patriot, - Bloomberg

АНАЛІТИКА

Юрій Доцатов
спеціальний кореспондент

**Новий податок для банків:
наповнення держбюджету
чи ризик для економіки
України**

НОВИНИ

Новини України

Війна в Україні

Економіка

Світ

Надзвичайні події

ПОЛІТИКА

БІЗНЕС

Економіка

Фінанси

Авто

Tech

Енергетика

Біла економіка

АНАЛІТИКА

Статті

Інтерв'ю

Точка зору

ЖИТТЯ

Гроші

Зміни

Освіта

Суспільство

РОЗВАГИ

Шоу бізнес

Поради

Гороскопи

Свята

Цікаве

Спорт

LIFESTYLE

Психологія

Їжа

Подорожі

Здорове життя

Мода та краса

 РБК-УКРАЇНА

[UA](#) | [EN](#) | [RU](#)

[Про компанію](#)

[Редакційна політика і стандарти](#)

Як стати нашим автором

Правила користування

Правова інформація

Політика конфіденційності

Контакти

Команда

Вакансії в РБК-Україна

Розмістити рекламу

Інформаційний портал «РБК-Україна» має тримовну версію (українську, російську та англійську), головна сторінка portalу - <https://www.rbc.ua>. Фотографії, зображення належать їх правовласникам. Всі фотографії на Порталі, авторами яких є журналісти «РБК-Україна», розміщені на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International. Редакція «РБК-Україна» може не поділяти точку зору авторів. Оціночні судження не підлягають спростуванню та доведенню їх правдивості. За достовірність та зміст реклами відповідальність несе рекламодавець. Матеріали, позначені плашкою: «Прес-релізи», «Спецпроект», «Партнерський матеріал», «Promo», «Благодійність», «Резонанс» розміщуються на правах реклами і призначені, як правило, для осіб, які досягли 21-річного віку. «Новини компанії» - це інформаційний формат, що охоплює новини, події та оголошення, пов'язані з діяльністю компаній, базуються на пресрелізах, які випускають самі компанії, і за які редакція не несе відповідальність. Онлайн-медіа «РБК-Україна» призначене для осіб віком від 21 року.

© LLC «UBT MEDIA», 2006-2026.